

Aan de gemeenteraad

Datum : 27 februari 2024
Zaaknummer : 4104384
Contactpersoon : Mark Wanders
Telefoonnummer : 06 31114864

Onderwerp: Rapportages “Onderzoek Nascheiding” en “Evaluatie Afvalbeleid”
en afdoen openstaande moties en toezeggingen.

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de rapportages van zowel het onderzoek naar nascheiding als de evaluatie van het afvalbeleid. De evaluatie van het afvalbeleid kent twee delen: de afvalkoers 2022-2026 Arnhem Schoner en de diftar-periode in 2020-2021. Beide delen zijn opgenomen in één rapport (en samenvatting) maar kennen hun eigen onderzoeksvragen, methodiek en antwoorden.

In de [raadsbrief van 11 juli 2023](#) hebben wij u geïnformeerd over de onderzoeken waarvan wij nu de resultaten presenteren.

Als laatste doen wij met deze raadsbrief een aantal openstaande moties en toezeggingen af.

Onderzoek naar nascheiding

Het onderzoek naar de mogelijkheden van het machinaal scheiden van PBD is een feitelijke verkenning en analyse van een drietal scenario's. Daarnaast wordt de huidige situatie van bronscheiding meegenomen in de vergelijking.

De scenario's en de huidige situatie zijn door het door ons geselecteerde onderzoeksbureau (KplusV) geanalyseerd volgens het door hen opgestelde kader.

Gedurende het onderzoek werd de omvang en complexiteit van alle scenario's echt duidelijk. Omdat het een onderzoek is naar voor Arnhem onbekende situaties en vanwege de systeemwijziging die nascheiding is, moesten soms inschattingen gemaakt worden (bijvoorbeeld over wijzigingen in de inzamelstructuur). Details en concretisering van een scenario worden uitgewerkt voorafgaand aan eventuele uitvoering.

De highlights van het onderzoek vindt u in onderstaand kader. Deze highlights zijn terug te vinden in de tekst van het onderzoek. Voor de duidelijkheid en om er een vloeiende tekst van te maken zijn woorden soms net iets anders dan ze in de rapportage letterlijk staan. Aan de inhoud is niets gewijzigd en het blijft een opsomming van feiten en cijfers.

De onderzoeksvragen worden in het rapport beantwoord vanaf pagina 33.

Datum : 27 februari 2024
Zaaknummer : 4104384
Pagina : 2

Highlights Verkenning en analyse nascheiding

Wij hebben opdracht gegeven om zoals vastgesteld in de Afvalkoers 2022-2026 Arnhem Schoner, nascheiding van Plastic Verpakkingen, Blik en Drinkkartons (PBD) uit restafval in Arnhem te laten onderzoeken.

Het onderzoek, uitgevoerd door KplusV, is een verkenning en analyse van vier scenario's waarvan drie vormen van nascheiding en de huidige situatie (bronscheiding).

Hieronder worden aan de hand van het resumé in tabelvorm, de highlights van de verkenning en analyse in woorden toegelicht. We beginnen met een omschrijving van wat nascheiding inhoudt en een beschrijving van de scenario's.

In de verkenning en analyse worden geen conclusies getrokken. Daar is in de uitvraag ook geen opdracht toe gegeven. Het onderzoek betreft een feitelijke analyse. Wel worden een aantal algemene aanbevelingen gedaan.

Nascheiding

Nascheiding is het mechanisch scheiden van waardevolle materialen uit restafval. In Nederland maken nascheidingsinstallaties gebruik van de zogeheten 'droge nascheidingsmethode'. In deze vorm mogen inwoners de 'droge' afvalstromen plastic, blik en drankenverpakkingen (PBD) samen met het restafval aanbieden om vervolgens machinaal gescheiden te worden. Andere droge stromen zoals papier en glas kunnen in theorie nagescheiden worden, maar hiervoor is op dit moment geen sluitende financiële business case en zijn er logischerwijs geen partijen die hiervoor een installatie hebben.

Andere vormen van nascheiding zoals natte nascheiding (vergisting van organische natte fractie door middel van enzymen) of chemische recycling, zijn momenteel in de experimentfase in het buitenland. In Nederland lopen er momenteel geen plannen voor het toepassen van deze techniek. Nascheiding is op het moment dus alleen een alternatief voor PBD-bronscheiding. Voor een efficiënte nascheiding van PBD is het belangrijk dat er zo min mogelijk papier, glas, luiers en GFT in het na te scheiden restafval zitten. Het is dus van belang dat bovenstaande stromen nog steeds zo goed mogelijk aan de bron gescheiden worden.

Het rendement van nascheidingsinstallaties ligt tussen de 50% en 70% waarbij het grootste deel van de installaties een rendement van 60% behaalt. Met andere woorden 50-70% van het PBD-afval dat in het restafval zit, wordt eruit gehaald.

Nadat het PBD gescheiden is in diverse kunststofsoorten zoals PP (Polypropyleen), PE (Polyethyleen), PET (Polyethyleentereftalaat) en mixed plastics, wordt het verder gerecycled tot grondstof. Het is niet bekend wat het verschil in recyclingpercentage aan het einde van deze keten is van nascheiding ten opzichte van bronscheiding van PBD.

Scenario's

Onderstaand geven we een tabel weer met de geanalyseerde scenario's. Hierbij worden een aantal begrippen en afkortingen geïntroduceerd:

MC: mini-containers; in Arnhem zijn dit de klike's die gebruikt worden voor de inzameling van afvalstoffen aan huis.

HRA: huishoudelijk restafval in een bronscheidingscenario. Omdat er een bronscheiding bij de inwoners plaatsvindt, zit hier weinig PBD in.

NRA: na te scheiden restafval. Deze stroom ontstaat als er geen bronscheiding van PBD plaatsgevonden, waardoor dit PBD-'rijk' restafval is.

De volgende vier scenario's zijn verkend en geanalyseerd:

Scenario	Laagbouw	Hoogbouw
0. Huidige situatie (bronscheiding)	<i>PBD via MC</i> <i>Restafval via verzamelcontainers HRA</i>	<i>PBD via verzamelcontainers PBD</i> <i>Restafval via verzamelcontainers HRA</i>
1. Hybride scenario	<i>PBD via MC</i> <i>Restafval via verzamelcontainers HRA</i>	<i>PBD en restafval in verzamelcontainers voor NRA</i>
2A. Volledige nascheiding met verzamelcontainers	<i>PBD en restafval in verzamelcontainers voor NRA</i>	<i>PBD en restafval in verzamelcontainers voor NRA</i>
2B. Nascheiding met MC waar mogelijk	<i>PBD en restafval in MC</i>	<i>PBD en restafval in verzamelcontainers voor NRA</i>

0. Het huidige systeem waarbij PBD in de laagbouw via mini-containers (in de volksmond klike's en afgekort MC) en bij hoogbouw via verzamelcontainers door de inwoners aan de bron gescheiden wordt.
1. Hybride-scenario waarbij laagbouw via MC PBD aan de bron scheidt en hoogbouw PBD niet langer aan de bron scheidt maar restafval en PBD bij elkaar doet in verzamelcontainers. Het PBD wordt vervolgens met machines nagescheiden.
- 2A. Heel Arnhem gaat nascheiden via de huidige inzamelstructuur. Zowel laagbouw als hoogbouw scheiden niet langer PBD in huis, maar gooien dit samen met het restafval in de verzamelcontainers.
- 2B. Heel Arnhem gaat nascheiden waarbij bij laagbouw via de mini-containers en bij hoogbouw via verzamelcontainers. Bewoners van hoogbouw gooien PBD en restafval samen in de verzamelcontainers. Bij de laagbouw verdwijnen de verzamelcontainers en gebruiken die inwoners de MC voor restafval plus PBD.

Datum : 27 februari 2024
 Zaaknummer : 4104384
 Pagina : 4

Aandachtspunt bij scenario 1 is dat er sprake is van gescheiden systemen tussen huishoudens in verband met de vergoedingenstructuur van het Afvalfonds Verpakkingen (de producentenorganisatie die nationaal de verdere sortering en verwerking van PBD verzorgt en de gemeenten vergoedt voor de inzameling). Een huishouden dat PBD aan de bron kan scheiden mag het restafval niet vermengen met het NRA. In Arnhem staan diverse verzamelcontainers die gebruikt worden door huishoudens uit hoog- en laagbouw. Op deze locatie zal een extra ondergrondse verzamelcontainer (OVC) geplaatst moeten worden om HRA en NRA gescheiden te houden. Met een toegangscontrole voor de OVC's is de verdeling van huishoudens NRA en HRA te borgen. Naar schatting gaat dit om circa 200 locaties.

Vergelijking van scenario's

In drie van de vier scenario's ontstaat een voor Arnhem nieuwe afvalstroom: na te scheiden restafval of NRA zoals dit in de rapportage afgekort wordt. De vier scenario's worden op een vijftal hoofdcriteria met elkaar vergeleken. Die criteria zijn: *Milieu*, *Inzamelinfrastructuur*, *Kosten*, *Beleid* en *Gedrag*.

Criterium	Sc. 0: Huidige situatie	Sc. 1: Hybride	Sc. 2A: nascheiding met OVC	Sc. 2B: nascheiding met OVC en MC
Milieu				
<i>Scheidingsprestatie</i>	55%	+ 56%	+ 56%	+ 56%
<i>Kg rest/ inwoner</i>	200 kg/inw	+ 194 kg/inw	+ 194 kg/inw	+ 194 kg/inw
<i>Kg PBD/ inwoner</i>	18 kg/inw	+ 24 kg/inw	+ 24 kg/inw	+ 24 kg/inw
Inzamelinfrastructuur				
<i>Containerpark</i>	Geen aanpassing	- Beperkte aanpassingen	- Meer aanpassingen	- Meeste aanpassingen
<i>Routes</i>	Geen aanpassing	- Meer en gescheiden routes	+ Route-optimalisatie	0 Twee systemen, Route-ptimalisatie
<i>Overslagstation</i>	2 bunkers (HRA, PBD)	- 3 bunkers (HRA, NRA, PBD)	- 3 bunkers (NRA)	- 3 bunkers (NRA)
Kosten				
<i>Structurele kosten</i>	€ 7,6 mln.	- € 7,7 mln.	- € 8,1 mln.	- € 7,7 mln.
<i>Incidentele kosten</i>	Geen wijziging	- € 446.000	- € 1.246.000	- € 3.000.000
<i>Voorspelbaarheid prijs</i>	Blijft gelijk	+ Voorspelbaar	+ Voorspelbaarder	+ Voorspelbaarder
Beleid				
<i>Complexiteit</i>	Geen wijziging nodig	- Meest complex	+ Minder complex	+ Minder complex
<i>Doorlooptijd</i>	Geen doorlooptijd	- 1-2 jaar	- 6 maanden-2 jaar	- 1-2 jaar
<i>Synergie best. beleid</i>	Blijft gelijk	- Negatief	0 Neutraal	0 Zowel positief als negatief
Gedrag				
<i>Scheidingsgedrag</i>	Geen wijziging	- Negatief	- Negatief	- Meest negatief
<i>Kwaliteitsbeleving</i>	Geen wijziging	- Negatief	- Meer negatief	- Meer negatief
<i>Ontzorging</i>	Geen wijziging	+ Positief	+ Meer positief	+ Positief

Datum : 27 februari 2024
Zaaknummer : 4104384
Pagina : 5

De hoofdcriteria zijn uitgewerkt in subcriteria. Bovenstaand resumé geeft een overzicht van de waarde en/of prestatie van elk scenario op de (sub)criteria. De rapportage met resumé laat zien dat nascheiding technisch en complex is. Een keuze voor nascheiding heeft gevolgen voor de milieuprestatie, de service richting inwoners en de kosten.

Op het criterium '*Milieu*' is gekeken naar de prestatie van elk scenario met betrekking tot het afvalscheidingspercentage (hoeveel van het afval wordt gescheiden ten opzichte van de totale hoeveelheid afval), de kilogrammen restafval en de kilogrammen PBD.

In elk van de scenario's met nascheiding is een beperkte daling van de hoeveelheid restafval te zien door een stijging van de hoeveelheid gescheiden PBD. Op het totale afvalscheidingspercentage is daardoor een verbetering van 1% te zien in deze scenario's.

Het criterium '*Inzamelinfrastructuur*' laat zien dat elke vorm van nascheiding aanpassingen aan de inzamelstructuur vraagt, waarbij de aanpassingen aan het containerpark ingrijpend kunnen zijn.

Specifiek worden ook de verzamelcontainers in het centrum uitgelicht. In het centrum is in alle nascheidings-scenario's extra capaciteit nodig in de ondergrondse verzamelcontainers. Al het PBD dat nu via zakken wordt ingezameld, moet bij nascheiding ook in de ondergrondse containers. Door PBD met het restafval in te gaan zamelen, wordt verwacht dat het totaalvolume in te zamelen afval via de ondergrondse verzamelcontainers met een factor twee toeneemt. PBD is namelijk een volumineuze afvalstroom.

In het centrum is er naar verwachting geen extra ruimte boven en onder de grond beschikbaar om extra verzamelcontainers te plaatsen. Er bestaat twijfel of de containercapaciteit in het centrum groot genoeg is om dit op te vangen. Per scenario zal de gemeente moeten bezien hoe hier een oplossing in wordt gevonden. Grofweg kan gedacht worden aan:

- Het vervangen van de huidige ondergrondse containers door perscontainers. Deze perscontainers kunnen door ingebouwde techniek een veel groter volume afval bevatten. De capaciteit van een perscontainer is gemiddeld viermaal het volume van een reguliere ondergrondse container. Deze containers zijn echter ook ongeveer 3-4 keer zo duur als een reguliere ondergrondse container.
- Een andere optie is om in het centrum niet over te gaan naar nascheiding, maar het huidige systeem van PBD-inzameling via zakken in stand te houden.

Hierbij moet gezegd worden dat deze keuze niet is meegenomen in de kosteninschatting.

Voor wat betreft die '*Kosten*': in alle nascheidings-scenario's is er sprake van een stijging van de structurele kosten, met name veroorzaakt door de kapitaallasten die ontstaan als gevolg van benodigde investeringen in meer ondergrondse verzamelcontainers. Daarnaast is er in de nascheidingsscenario's sprake van incidentele kosten in de vorm van projectkosten en soms versnelde afschrijvingen. In alle nascheidings-scenario's is gerekend met het stoppen van het gratis verstrekken van PBD-zakken aan inwoners. De gemeente kan er ook zonder nascheiding voor kiezen om deze niet meer gratis te maken.

Bij '*Beleid*' is te zien dat nascheiding complex is en in alle gevallen een implementatie (na besluitvorming) van gemiddeld 1 tot 2 jaar nodig heeft. Zoals in de verantwoording in hoofdstuk 1 van de rapportage te lezen is, is het overstappen op nascheiding een "ingrijpende systeemwijziging die voor de lange termijn aangegaan moet worden."

'*Gedrag*' laat zien dat nascheiding een negatief effect heeft op scheidingsgedrag (effect op scheiding andere stromen) en kwaliteitsbeleving (hoe beleeft de inwoner service van de gemeente), terwijl het op afvalscheiding in huis (service) juist beter scoort.

Aanbevelingen

In het onderzoek worden geen conclusies getrokken over de scenario's en geen uitspraak gedaan welke scenario's beter of slechter zouden zijn voor Arnhem. Het onderzoek betreft een feitelijke analyse van scenario's en effecten daarvan. Wel worden een aantal algemene aanbevelingen gedaan door de onderzoekers:

"Het valt aan te bevelen om enkele kritische punten nader te onderzoeken voorafgaand aan besluitvorming.

Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de mogelijkheden in het centrum om het containerpark aan te passen/uit te breiden om de verwachte hoeveelheid NRA te kunnen inzamelen.

Ook valt het aan te bevelen om bij bestaande contractpartners te inventariseren wat de (on)mogelijkheden zijn om in de komende jaren al over te stappen op nascheiding of dat dit pas mogelijk is na afloop van de overeenkomst (zowel voor inzameling als voor verwerking).

Sinds medio 2023 is de gemeente gestart met handmatige grove sortering op het overslagstation van PBD. Dit moet ertoe leiden dat de hoeveelheid afkeur gaat afnemen. Resultaten van deze interventie zijn nog onvoldoende bekend. Aangezien dit een significante factor is in de verschillen in kosten tussen de scenario's valt aan te bevelen om deze resultaten af te wachten en mee te nemen in de meningsvorming.

Datum : 27 februari 2024
Zaaknummer : 4104384
Pagina : 7

De scenario's liggen op basis van deze analyse relatief dicht bij elkaar als het gaat om milieuprestaties alsmede de kosten (door vertaald naar afvalstoffenheffing). Het gaat hierbij dus ook nadrukkelijk om andere waardes zoals gedrag en beleving, wisseling van beleid et cetera. Het valt daarom aan te bevelen om ook inwoners van de gemeente Arnhem te consulteren in hun mening. Bijvoorbeeld in het aanstaande Arnhems burgerberaad."

Evaluatie Afvalbeleid

De evaluatie van het afvalbeleid is zoals aangegeven in de eerder genoemde raadsbrief, tweeledig. Enerzijds is (met name) uitvoering van de Afvalkoers 2022-2026 "Arnhem Schoner" geëvalueerd en anderzijds is de diftar-periode van juli 2020 tot juni 2021 geëvalueerd.

Het onderzoeksbureau (IPR Normag) heeft hierbij gekeken naar kwantitatieve en kwalitatieve aspecten. Een samenvatting van en door het bureau is te vinden in het kader hieronder. De onderzoeksvragen voor beide delen worden in het rapport beantwoord vanaf pagina 45.

Samenvatting Evaluatie Afvalbeleid

In opdracht van de gemeente Arnhem hebben wij het afvalbeleid van de gemeente geëvalueerd. De evaluatie bestaat volgens de uitvraag van de gemeente uit twee delen:

- Evaluatie van de huidige Afvalkoers 2022-2026 Arnhem Schoner
- Evaluatie van diftar in de periode 2020-2021

Deze evaluatie geeft inzicht in de mate waarin de doelstellingen van het huidige beleidskader behaald worden en in welke mate diftar heeft bijgedragen aan de toen geldende doelstellingen. De uitkomsten van deze evaluatie vormen een mogelijke bouwsteen voor de gemeente om een keuze te maken wat nodig is om doelstellingen te behalen.

Arnhem Schoner

De doelstelling in het huidige beleid is 30 kilogram restafval per inwoner per jaar in 2025.

Ondanks alle ondernomen stappen en maatregelen, is het met het huidige beleid en de huidige maatregelen zeer onwaarschijnlijk dat deze doelstelling behaald wordt.

Dit heeft een aantal redenen:

- De ambitie van 30 kilogram restafval per inwoner per jaar is niet haalbaar. Uit de afvalanalyses in Arnhem blijkt dat de minimale hoeveelheid restafval in Arnhem 26 kilogram bedraagt. Gemiddeld over Nederland ligt dit technisch minimum met 33 kilogram nog hoger. Geen enkele gemeente in Nederland haalt op dit moment 30 kilogram en geen enkele stedelijke gemeente komt maar enigszins in de buurt. De best presterende stedelijke gemeente in Nederland is Apeldoorn met 82 kilogram restafval. De in het beleid gestelde

ambitie van 30 kilogram is niet alleen te hoog, maar ook technisch onhaalbaar.

- Naast het technisch minimum hanteren alle andere gemeenten die minder dan 100 kilogram restafval halen een combinatie van omgekeerd inzamelen (serviceprikkel) en diftar (prijsprikkel). Er zijn geen gemeenten in stedelijkheidsklasse 2 die dit halen zonder deze combinatie van maatregelen. Omdat diftar geen maatregel is in het huidige beleidsplan, is de 30 kilogram een te hoge ambitie nog los van de technische onhaalbaarheid.
- De maatregelen richten zich nog onvoldoende op de grootste stroom in het huishoudelijk afval, namelijk het GFT.

De uitvoering van Arnhem Schoner is in volle gang. De start van de uitvoering heeft een half jaar vertraging opgelopen door het lange besluitvormingsproces waarbij het college in december 2021 Arnhem Schoner naar de raad heeft gestuurd en Arnhem Schoner in juni 2022 is vastgesteld. Van het pakket 'samen met de stad' zijn intussen 9 van de 12 maatregelen uitgevoerd en staan er 3 in de planning. Van het pakket 'inzamelsysteem' zijn er van de 11 maatregelen 9 uitgevoerd en staan er 2 on hold met reden.

Positief in de huidige aanpak is het effect op de vervuiling in het PBD en de aanpak van hot-spots. Zowel bij minicontainers aan huis als bij hoogbouw blijken de door de gemeente genomen maatregelen een duidelijk effect te hebben: geen afkeur van PBD bij minicontainers (kliko's) en 27% afkeur op het totaal ingezamelde PBD.

In de aanpak van hotspots heeft gemeente Arnhem sinds het vaststellen van het beleidsplan gewerkt aan een goede en sluitende aanpak.

Diftar

De invoering van diftar in gemeente Arnhem heeft verschillende effecten gehad, waarvan twee het belangrijkste:

- Diftar heeft geleid tot een duidelijke daling van de hoeveelheid fijn restafval, van 201 kg per inwoner per jaar in 2019 naar 142 kg (inclusief afgekeurde PBD) in 2020. Het scheidingspercentage ging omhoog van 52% naar 60% gedurende de diftarperiode. Dit is in lijn met de ervaringen van andere gemeenten waarbij andere gemeenten een grotere daling laten zien.

- De kwaliteit van de openbare ruimte laat stadsbreed een herkenbaar beeld van andere gemeenten zien: na introductie van diftar verslechterde de beeldkwaliteit. Later in de periode werd deze beter.

Op wijkniveau sluiten de gemeten beeldkwaliteit en de beleving echter niet goed op elkaar aan: objectief aantoonbaar is de kwaliteit van de openbare ruimte verbeterd tijdens diftar (zowel stadsbreed als op wijkniveau) terwijl de beleving in de samenleving er op wijst dat deze juist verslechterd door de introductie van diftar. Dat kan op twee manieren verklaard worden. In de eerste plaats zijn reeds bestaande bij- en naastplaatsingen door de introductie van diftar door bewoners gepercipieerd als bij- en naastplaatsingen door diftar veroorzaakt. Dit blijkt in een deel van Arnhem niet het geval te zijn, maar in de beleving werd elke bij- of naastplaatsing als veroorzaakt door diftar gezien. En in de tweede plaats door de wijze van meten van D-kwaliteit. Beeldkwaliteit D is namelijk vanaf 6 stuks vervuiling en zegt daarmee niet direct iets over de mate van D-kwaliteit: zijn het 20 stuks of 7 stuks vervuiling? De werkelijkheid is daarmee op deze plekken heftiger dan in de meting afgelezen kan worden.

Factoren die voor en bij de introductie van diftar in het oog springen:

- Begrip: Inwoners lijken onvoldoende gesnapt te hebben wat de bedoeling was. De beoogde opzet van het afsluiten van de ondergrondse containers, het verkleinen van de inworpopening en daarna betalen per aanbidding is door veel inwoners niet goed begrepen.
- Communicatie en Corona: Er lag een gedegen communicatieplan rondom de introductie van diftar met een sterke nadruk op dialoog met inwoners. Dit directe contact is door de coronamaatregelen er niet geweest. Het was daarmee voor de gemeente moeilijk om negatieve sentimenten in de stad snel en adequaat aan te pakken. Oftewel, diftar vraagt altijd om extra aandacht voor communicatie bij de introductie, hetgeen door de coronamaatregelen niet of nauwelijks mogelijk was.
- Onvoldoende inzamelstructuur: De inzamelstructuur voor hoogbouw was nog niet volledig op orde bij de start met diftar: er was onvoldoende mogelijkheid om het afval en dan met name het GFT, gescheiden aan te bieden in de beleving van inwoners.
- Sentiment: diftar is onder een relatief negatief sentiment geïntroduceerd. Zo liep er een rechtszaak over de rechtmatigheid van de toepassing van de AVG-regels bij de afvalpassen tijdens de introductie. Kort na de introductie is het burgerinitiatief gestart dat geleid heeft tot het referendum in maart 2021.

Lessen

Op basis van de evaluatie zijn de volgende lessen van belang voor gemeente Arnhem:

1. *Behoeftte aan stabiliteit en voorbereiding:* er zijn vanaf ongeveer 2016 tot nu veel veranderingen in Arnhem op gebied van afvalbeleid geweest. In de eerste jaren is omgekeerd inzamelen ingevoerd in de gemeente, waarbij inwoners anders met hun afval om moesten gaan. Dit kan niet onderschat worden qua impact: het vraagt om een wijziging in

gedrag bij inwoners achter de voordeur. Nadat de uitrol in 2018 afgerond is, startte in 2020 diftar. Ook hierbij gaat het om een grote wijziging voor inwoners. En voor sommige inwoners van Arnhem ook een ingewikkelde wijziging: wat wilde de gemeente nu precies? Na een korte tijd van 11 maanden is het systeem ook weer gestopt.

Op dit moment is er behoefte aan stabiliteit. Oftewel, geen grote stelselwijzigingen. Er is tijd nodig om maatregelen te bedenken, voor te bereiden, in te voeren en de Arnhemmer daaraan te laten wennen om zo een zachte landing te krijgen. Een beeld dat ook wordt onderschreven door de klankbordgroep afval.

2. *Basis op orde*: zorg dat de inzamelstructuur op orde komt zodat iedereen voldoende toegang heeft om afval te scheiden met speciale aandacht voor GFT.
3. *Participatie en communicatie*: het bouwen van draagvlak met behulp van communicatie en participatie is van onverminderd belang. Bewonersavonden en fysieke contactmomenten zoals waren voorzien zijn daarin belangrijke instrumenten. Het burgerberaad afval in 2024 is daarbij een goede stap.
4. *Effectief maar onder voorwaarden*: Het systeem diftar is in Nederland ondertussen in veel gemeenten geïntroduceerd en leidt tot meer afvalscheiding en lagere gemiddelde kosten (bron: [BusinessMonitor \(benchmarkafval.nl\)](https://businessmonitor.benchmarkafval.nl)). Het stoppen met diftar is daarmee een uitzondering en niet de regel. Bij gemeenten die stoppen met diftar leidt dat in alle gevallen tot een forse stijging van de hoeveelheid restafval en een stijging van de afvalstoffenheffing. Dat is ook in Arnhem terug te zien. Het niet hebben van diftar als maatregel maakt het lastig om ambities op hoeveelheden restafval waar te maken. Wel moet daarbij ingegaan worden op de juiste condities waarbinnen diftar mogelijk te maken is.

Vervolg

In 2024 start het Burgerberaad Afval. Beide onderzoeken zullen verwerkt worden in het informatiedossier dat ter beschikking gesteld wordt aan de deelnemers aan het Burgerberaad. Op basis van de onderzoeken wordt er op dit moment geen raadsvoorstel gedaan.

De opbrengst van het Burgerberaad wordt te zijner tijd verwerkt in een nieuw beleidsvoorstel afval (en grondstoffen). Op dat moment hebben wij de mogelijkheid om aanvullende maatregelen op die van het Burgerberaad te verwerken in dit beleidsvoorstel.

Moties

In de afgelopen jaren zijn, met name in de aanloop naar en rondom de invoering van diftar een aantal moties aangenomen die nog niet formeel zijn afgedaan.

Met deze raadsbrief en de onderzoeken beschouwen wij de volgende moties nu als afgedaan.

20M231 Vaste kraakdagen terug

Per februari 2023 is het voor inwoners mogelijk gemaakt om bij wijze van proef en onderzoek, 2 x jaar gratis grofvuil aan huis op te laten halen. Dit geldt voor de jaren 2023 en 2024.

Datum : 27 februari 2024
Zaaknummer : 4104384
Pagina : 11

De operationele en financiële aspecten van de proef worden gebruikt om in de begroting van 2025 de maatregelen wel of niet te continueren.

18M93g Experimenten afval

Met de 2 x per jaar gratis afspraken, de hotspot aanpak en de wijkinitiatieven uit de Afvalkoers 2022-2026 Arnhem Schoner verhogen we de service richting inwoners, gaan we afvaldumping tegen en experimenteren we met het gratis ophalen van grofvuil

18M04 Statiegeldalliantie

Arnhem is op basis van deze motie lid geworden van de [statiegeldalliantie](#).

Toezeggingen

Met deze raadsbrief doen wij ook een aantal openstaande toezeggingen af.

Toezegging 1129: inmiddels is zowel op ons Afvalbrengstation Noord als ons Afvalbrengstation Zuid een container geplaatst waar bezoekers ook spullen voor hergebruik kunnen brengen.

Daarnaast staat er nog een aantal toezeggingen rondom de introductie van omgekeerd inzamelen en diftar open. Met het overnemen van de referendum uitslag en deze evaluatie beschouwen wij die toezeggingen uit de hele periode van besluitvorming en uitvoering als afgesloten en afgedaan. Het gaat om de toezeggingen [58](#), [157](#), [158](#), [163](#), [170](#) en [206](#).

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlagen

- Rapportage Nascheiding
- Rapportage Evaluatie Afvalbeleid